

REDACTIE
en
ADMINISTRATIE
GENT
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven
worden niet opgenomen

DE LANDBOUWER

VOLKS-WEEKBLAD VOOR DEN BUITEN

ABONNEMENTSPRIJS :
VOOR ZES MAANDEN
75 Centiemen

AANKONDIGINGEN :
Prijs volgens Tarief
Voorop betaalbaar

Nieuwjaarswensch

AAN DE
Landbouwers en Werklieden
VAN DEN BUITEN IN 'T ALGEMEEN

Het is de gewoonte van een blad bij het begin van elk jaar aan zijne lezers veel geluk en zegen toe te wenschen.

Daaraan willen wij eveneens niet te kort blijven.

Wij wenschen U dan vooreerst een goede gezondheid, omdat ook wij denken dat de gezondheid het hoogste goed is, wat een mensch bezitten kan.

Veel geluk in uwe ondernemingen, niet te veel droogte, en ook niet te veel regen, opdat de vruchten goed zouden gedijen en groeien.

Aan de zwaar beproefde inwoners van de oevers der Leie in het bijzonder wenschen wij toe, dat er dit jaar in het regenseizoen geene groote heeren zouden moeten komen jagen.

Wij zouden U nog veel, o, nog zeer veel goed willen toewenschen, ware het niet dat we bevreesd zijn dat ge ons zoudt toeroepen: genoeg, al die wenschen kunnen ons niet baten. Helaas, 't is maar al te waar.

Met wenschen alleen komt men geen stap verder in de wereld.

Zoo is het bijvoorbeeld vruchteloos aan iemand een goede gezondheid te wenschen die door zorgen en gebrek vroegtijdig ten grave wordt gesleept.

Het helpt niet aan werklieden en pachters voorspoed te wenschen, als zij de vruchten van hunnen arbeid moeten afstaan aan eigenaars, belastingen, enz. Maar wel kan men al die rampen verzachten en te keer gaan door gezamenlijk te strijden om lotsverbetering.

Zoo ware het, om maar iets te noemen, beter geweest, hadden de katholieke volksvertegenwoordigers het miljoen gestemd door de socialisten gevraagd om de overstromenden ter hulp te komen, dan te wenschen dat het zooveel niet zou regenen.

En zoo is er oneindig veel meer dat anders zou kunnen zijn, indien wij dit allen wilden.

Daarom wenschen wij U boven alles toe den wil en de kracht te hebben U bij ons aan te sluiten.

Volgt het voorbeeld onzer Waalsche lotgenooten, die voor 't meereendeel de socialistische beginselen zijn toegedaan.

Dat is, meenen wij, het beste wat wij u kunnen wenschen, omdat wij overtuigd zijn dat daarin alleen onze en Uwe redding ligt opgesloten.

DE Socialisten in de Kamer

In de afgelopen maand waren de socialistische gekozenen weer even werkzaam voor de volksbelangen als de eerste weken hunner intrede in de Kamer.

Wij meenen onze lezers genoeg te doen door een klein overzicht dier werkzaamheden.

De kwijtschelding

De buitenlieden herinneren zich wel, hoe lang en hoe nijdig er voor het algemeen stemrecht door de sociaal-demokraten werd gestreden.

Ook werden de werklieden, die daarvoor manifesteerden op straat, dikwijls door de politie uiteengesabeld, vervolgd, zonder werk gesteld, en zoo al meer. Maar het baatte niets, tot wanneer de werkmenschen, eindelijk moede van vragen, de algemeene werkstaking uitriepen. Dooden vielen er in dien strijd, tot jaren gevang werden vele werklieden in alle steden des lands veroordeeld, en velen verloren den arbeid, hun beetje broodwinning.

En wat gebeurde in April 1893?

De regering was gedwongen toe te geven en te erkennen dat de strijd der werklieden gewettigd en eerlijk was door 't algemeen stemrecht, alhoewel verknoeid, te moeten invoeren.

Dit werd dan ook bevestigd door de kiezing van 28 socialisten in de Kamer.

Een hunner, gezel Furnemont, vroeg den 4 December in de Kamer om al de straffen, uitgesproken voor politieke feiten, kwijt te schelden, om de poorten van het gevang te openen voor de vaders en zonen en ze aan hunne familie terug te geven.

Zoo, zegde hij, zullen wij het doek der vergetelheid over het gebeurde spreiden en zullen wij meer vrede en kalmte in de gemoederen brengen, en wij zullen op rustige manier wijze wetten kunnen stemmen.

En wat deed de regering?

De socialisten hadden wel te pleiten en met bewogen stem te smeecken, de klerikale partij verwierp hunne vraag, zelfs om het voorstel te bespreken.

Dit gebeurde met 79 tegen 41 stemmen.

De zoogezegde christelijke werklieden, behoorende tot de Volkspartij, stemden ook tegen.

Ziehier hunne namen: Colfs, Lauters, Mousset (Brussel), De Guchtenaere en Huyshauwers (Gent).

Oordeelt nu, buitenlieden, of het

christelijk is, de vrede en de verzoening te verwerpen, wanneer Caristus leerde: Hebt uwe vijanden lief! en Gij moet de gevangenen verlossen!

De jaarwedde van den Graaf van Vlaanderen

Den 6 December kwam in de Kamer de rekening van 't land, inkomsten en uitgaven ter bespreking.

In deze uitgaven kwam eene som voor van 200,000 fr., zegge twee maal honderd duizend frank voor den graaf van Vlaanderen, den broeder des konings, nog buiten de millioenen, die de koning trekt.

De socialistenvonden dat die uitgave wel kon vermeden worden; omdat men den broer is van den koning moet men daarom geen 200,000 fr. van arme menschen, boer en werkmans in den zak steken, te meer als men zoowat 80 miljoen rijk is, gelijk de graaf van Vlaanderen en op ons kosten paleizen, kasteelen en uitgestrekte gronden voor niets in gebruik heeft.

De socialistenvonden Defuisseaux, Van der Velde, Anseele, enz. zegden: Als gij geen arm miljoen hebt om de arme boeren te helgen die verliezen leden door de overstroming, moet gij ook geen 200,000 frank geven, of wegsnijten beter gezegd, aan een schatrijken prins, die niemendalle verricht.

Hoe antwoordde men op deze rechtvaardige vraag?

De ministers riepen: *Leve de Koning!* maar de socialistenvoerden: *Leve de Republiek!*

En aangezien men er den koning had tusschen gebracht over wie de socialistenvoerden geen woord hadden gesproken, zoo profiteerden onze volksvertegenwoordigers van de occasie om aan te toonen dat men gemakkelijk een koning kon missen en de Republiek, als zij goed bestuurd wordt, goedkoop is, dan het koninkdom.

De klerikalen hadden deze bespreking over den koning uitgelokt, maar zij kregen voor hun geld.

Niettemin werd het voorstel om de 200,000 fr. die de graaf van Vlaanderen krijgt, af te schaffen, weeral verworpen, door de rijken tegen de socialistenvoerden, die rijken gaan ook bij den koning dieneeren op ons kosten.

De kleine bedienden

In zitting van den 11 December vroegen de socialisteneene geringe verhooging van jaarwedde voor de kleine bedienden.

Weeral werd het voorstel ver-

worpen, nadat gezel Defnet had doen opmerken, dat het schande was 200,000 fr. te geven aan den graaf van Vlaanderen en de geringste verbetering te weigeren aan de kleine bedienden.

De soldatenkwestie

In de zittingen van 12 en 13 December kwam het soldaatjespel ten berde.

De minister van oorlog eischt weer zijne 100,000 man en jaarlijks 13,000 nieuwe soldaten binnengeroepen door de schandelijke loting, ook wel bloedwet geheeten.

De heer Coremans stelde voor de jaarlijksche lichting op 10,000 man te brengen in plaats van 13,000.

De socialistenvonden dat die hardnekkige vijanden zijn van alle legers, stemden het voorstel van den heer Coremans omdat zij het goed en rechtvaardig vonden, maar de meerderheid der katholieken stemde weer daar tegen, en diensvolgens werd 't voorstel verworpen met 68 tegen 45 stemmen.

Landbouwers, nu weet gij wie uwe zonen uit uwe woning komt rukken, die gij zoo goed te huis bezigen kunt.

Nu weet gij wie ze verbeest en bederft in de kazernen.

De belastingen

In de zitting van den 14 December mogen wij eene goede redevoering aanstippen van den socialist Hector Denis.

Hij vroeg namelijk om de belastingen op alle etelijke waren als bier, azijn, suiker, enz., die op den kleinen man drukken, af te schaffen of toch te verminderen en integendeel eene belasting te leggen op het inkomen; de rijksten moeten het meeste betalen.

Aldus zou men ook den grond kunnen ontlasten, wier belasting niet meer in evenredigheid is met de waarde zijner opbrengst.

In dezelfde zitting vroeg de socialist Defnet een beetje meer jaarwedde voor de douaniers, die ontegenzeggelijk een lastig en gevaarlijk werk verrichten.

Natuurlijk werd dit weeral verworpen.

Maar zoo zullen de oogen van buitenman en stedeling opengaan en zullen zij in eene toekomstige kiezing voor die volksverdrukkens niet meer stemmen.

De Vacantie

Met Kerstdag zijn de heeren in vakantie gegaan, zij waren zoo vermoeid!

De socialistenvroegen natuurlijk om geen vakantie te houden en voort te werken, iets waarvoor

allen betaald worden. Maar de heeren, die 't werkvolk voor luiards uitschelden, kregen schier eene geraaktheid toen zij dit hoorden, en de vacantie werd toch gestemd.

Dinsdag 8 Januari wordt de zitting opnieuw geopend en wij sporen onze vrienden van den buiten aan, er zooveel mogelijk het verslag van te lezen in de socialistische bladen, die geheel alleen daaromtrent de waarheid bevatten.

Toekomende maand zullen wij weer een beknopt verslag mededeelen.

DE NIEUWE KIESWET voor de Gemeente

Welke overwegingen dienden den wetgever te geleiden bij het opvatten en samenstellen van elke nieuwe wet, hetzij nu dat het de belastingen, de krijgslasten, de straf-, de kieswetten of om het even wat betreft?

Ik of gij, lezer, en elken rechtschapen mensch zou met ons zeggen: men dient eerst te onderzoeken wat recht is.

Dat alleen moet den leiddraad zijn waarnaar de openbare machten hunne handelingsregelen.

Welnu, dat gebeurt geheel anders.

De eenige vraag die de regeerende partij zich stelt is: hoe zullen wij het aan boord leggen om de wet zóó te maken dat onze klas of onze partij er alleen voordeel uit haalt?

En dan begint het studeeren, het knoeien, verwringen en verkrachten van elke gezonde rede, van elken rechtvaardigheidszin.

Slaagt iemand der heerschende klik er in een ontwerp te kunnen samenstellen dat aan zijne partij een overwicht verzekert of schijnt te verzekeren — want men komt soms bedrogen uit — dan is die dadelijk zijne faam gemaakt. Zoo iemand is dan wat men noemt, een groote staatsman, een man van genie.

Zoo ging het met Nyssens toen hij het meervoudig stemrecht uitvond, en zoo zal het ook wel gegaan zijn met dengene die de loting uitvond met het remplacement er bij, die aan de rijken toeliet zich voor eenige honderde franken vrij te koopen, enz. En zoo zal het ook gaan met hem die thans eene kieswet voor de gemeente kan samenflansen die de armen buitensluit.

Naar het schijnt is men in de ministeriën nog altijd aan het zoeken.

Den eenen dag heet het in de katholieke bladen dat de wet kant en klaar ligt, om den anderen dag dit weer te logenstraffen.

Dat is overigens nog al met vele nieuwe werktuigen en uitvindingen het geval; men denkt nog al licht: nu heb ik het gevonden, zoo of zoo zal het goed zijn, om nadien bij eenige overweging te zien dat er nog veel gebreken aan zijn. Denkt maar aan doctor Koch.

De laatste tijdingen nu luiden dat het ontwerp zaterdag in den ministerraad, onder voorzitterschap des konings, is vastgesteld en dat het niet is zooals de dagbladen eerst gemeld hadden, doch wat het is deelt men nog niet mede.

In alle geval mag men zich weer verwachten aan eene klassenwet.

Hunne bladen hebben het openlijk verklaard: men moet zorgen dat de stadhuizen niet in handen vallen der socialistischen.

Van recht, rechtvaardigheid geen sprake. Het zou nu toch niet meer dan billijk zijn dat daar waar de socialistischen in meerderheid zijn ook de gemeenten door hen bestuurd worden.

Hewel, de menschen die moord en brand schreeuwen wanneer wij het woord «klassenstrijd» uitspreken verstaan het geheel anders. Volgens hen moet hunne klas besturen en regeeren, of zij meerderheid of minderheid zijn.

En daar het stelsel Nyssens hen nog geen waarborgen genoeg schenkt en hunne verwachting in de wetgevende kiezingen heeft teleurgesteld, willen zij nog iets slechtters hebben.

Blijft te zien wat het is en of zij de onbeschaamdheid zullen hebben de kiezers in klassen te verdeelen volgens een cijns, zooals het door de katholieke vereenigingen is gevraagd.

Geneert u niet, heeren, gij zijt de macht, toont u zooals gij zijt, verachters en verdrukkers van het recht des volks, zooveel te spoediger zullen de oogen open gaan en zal uw rijk een einde nemen.

Intusschen, werklieden, dien nieuwen aanslag op onze rechten niet gewillig aanvaard. Allen op 'm te protesteeren tegen de willekeur en de onrechtvaardigheid.

Onze vertegenwoordigers gesteund in den strijd die zij voor onze rechten zullen aangaan.

Voor dat ze willen of niet...

Een man die zich in de Kamer onderscheidt door zijn klepmolenachtig geratel, is toch wel sieur Nijssens. Een voorstel mag zoo goed, rechtvaardig en onpartijdig mogelijk zijn, als het van de uiterste linkerzijde uitgaat, is het bij voorbaat veroordeeld bij den vader van het verknoeid algemeen stemrecht, bij den man die zijnen naam gaf aan eene wet welke hem hatelijk en bespottelijk maakte in zijn land en zijn land bespottelijk in den vreemde.

Zoo was hij de hevigste bestrijder van het kosteloos uitdeelen van de serum, de entstof tegen de kroep. Hij vroeg kosteloze toediening van het geneesmiddel voor de armen, maar betaling van wege de rijken.

Bij den eersten aanblik moge deze maatregel billijk schijnen, niet de billijkheid maar de afteekening der klassen was de bedoeling van den lieven papa der wettelijke misgeboorte van 1893. Hier over wilde hij zelfs geen twijfel laten bestaan, want onder het afloopen der veer van zijn ratelwerk en antwoordende op de bezwering der socialistischen, om tusschen de kinderen der rijken en die der armen geen voor de laatsten vernederend onderscheid te maken, zegde hij uitdrukkelijk:

« De Staat kosteloze leverancier voor iedereen is socialisme, en daarvan willen wij noch in één bedrijf, noch in twee. »

Lezers, klinkt u dat «noch in één bedrijf» noch in twee» niet juist in de ooren als: al was het nog zoo goed en schoon?

Op eenen voet van gelijkheid behandeld te worden met het kraapuul dat werken moet, zal wel nooit het droombeeld zijn der rijke volgelingen van deze die geen stien bezat waarop hij het hoofd kon te rusten leggen, maar terwijl zij op alle wijzen en in alle tonen zingen van geen socialisme te willen, werken zij, gepreemd door de omstandigheden, hetzelfde gestadig in de hand: in de steden, wanneer zij in hunne dagbladen de winkeliers de samenwerking aanraden als middel om met de socialistische maatschappijen te kunnen mededingen, want de samenwerking is de grondslag van het socialisme; op den buiten, wanneer zij in hunne landbouwvoordrachten de mechanische uitvindingen aanprijzen, welke de boeren moeten in staat stellen hunne voortbrengst te verdubbelen en besparingen te doen op het werkloos.

Voor al wie zich niet door fanatisme of dwaze begoochelingen laat verblinden, moet het collectivisme de eindelijkte oplossing geven van het ingewikkelde vraagstuk door het machienwezen opgeworpen en welke geen enkele staathuishoudkundige der oude regeeringsstelsels durft beantwoorden: **waar brengt ons de gedurige vermenigvuldiging der werkloozen en de gestadige opeenhoping der producten heen?**

Klerikale Middelen

De tegenwerking is begonnen. Door ons gedurig schelden op de rijke nietsdoeners, hebben de nobiljons en eenige mouchards van minder fijn bloed, die tot hiertoe in onze «Schetsen van den Buiten» hunne portretten aantreffen, er eindelijk toe besloten zich 'n levensdoel uit te kiezen.

Met dezen uitslag kunnen wij ons evenwel alles behalve geluk wenschen, want het streven der plotseling wakker geschudde geesten is rechtstreeks tegen ons gericht. Niet alleenlijk willen zij het socialistisch spook uit hunne gemeente verdrijven maar nog den schrijver treffen die zoo ongevraagd hunne pannen dierf vermaken.

De eersten die voor Thilo poseerden en ook voor hem de boet opliepen, waren de gebroeders W., kleermakers. Daar dit mannen zijn

die nog al *durven* als 't er op aankomt, staan hunne namen sinds lang aan den *index* hunner parochieprinsen. Zekeren nacht worden zij plotseling wakker door 'n hevig gebons en gerinkel in hunne nabijheid... Toen zij opstonden om te vernemen wat er omging, vonden zij de ruiten hunner vensters met steenen verbrijzeld...

Als dit nu nog de middelen niet zijn om het socialisme te keer te gaan, verstaan wij er niets meer van!

Maar, heeren nachtelijke straat-schenders, past op wat gij doet..., er liggen nog steenen langs de straten... Intusschen lacht Thilo nog altijd met uwe pogingen om hem te ontdekken..., maar couragie, jongens, 't zal eens lukken...

Parlementaire kemels

Dat het niet al bloemlezing is welke de Kamerdebatten aan het Verslag leveren, zullen de lezers van dit laatste reeds genoegzaam vastgesteld hebben. Die kemels komen dan nog niet altijd van onze vijanden; maar van vriend of vijand de *Landbouwer* zal ze onpartijdig brandmerken. Dat onze lezers oordeelen:

Zitting van 7 December 1894. — De heer Beernaert. — ... het land weet dat al hetgeen sinds 25 jaar door den arbeid gewonnen werd, door het kapitaal werd verloren.

Zoodat de kasteelen die in de laatste 25 jaar gebouwd zijn, en de koetsen die er nu meer rijden dan voor dien tijd, aan de arbeiders toebehooren.... Dat wisten wij nog niet...

De heer De Vriendt (taalincident). — Ik bid den heer voorzitter stilte te verzoeken.

De voorzitter (in 't fransch). — *Hoe wilt gij dat ik stilte verzoek, vermits de helft der Kamer u niet verstaat!*

Is dat eene reden om uwen plicht te verzuimen, slimme voorzitter? Kunnen lezen die niet verstaan niet doen als dezen die niet willen hooren: de Kamer verlaten? Maar wanneer gij uwen haat voor de taal der Vlaamsche boeren — voor uwe eigene moedertaal — kunt doen uitschijnen, spaart gij zelfs uwe partijgenooten niet!

Gezel Cavrot. — *Wij zullen waalsch spreken en men zal waalsche snelschrijvers moeten aanstellen.*

Met uw welnemen, vriend Cavrot, de Vlamingen spreken geen *patois* in de Kamer, maar het zuiver Nederlandsch. Bijgevolg zouden zij wel eens met meer recht eene Vlaamsche Kamer van Volksvertegenwoordigers kunnen eischen dan gij waalsche snelschrijvers.

De heer De Vriendt. — ... beschouwen de socialistischen niet elken eigenaar als een dief? Wat zal de kleine boer daarvan denken, hij die gansch zijn leven heeft geslaafd om eigenaar te worden van het stukje grond rond zijne woning?

Maar noemt die alle drie die hierin gelukt zijn... Vraagt eens aan eenen dier slavers om het geld te mogen zien dat hij, tot den aankoop van den grond rond zijne woning, gespaard heeft...

De heer Mousset. — ... Wij vertegenwoordigen de echte werklieden...

Wacht van dat te zeggen, heerke lief, tot het algemeen stemrecht zuiver en bloot de echte werklieden toelate hunnen wil te doen gelden en zij u waard keuren hen te vertegenwoordigen.

De heer Helleputte. — *Toen Christus de wereld wilde beheeren liet hij hij zich alleen kruisigen zonder naar wie ook te wachten. Sint-Franciscus van Assise deelde al zijne schatten aan de armen uit en leefde zelf in de armoede: zoo verstaan wij het communisme.*

Telt het socialisme dan niet reeds vele martelaars!! Vraagt eens aan de Duitschers hoeveel slachtoffers de socialistischen wetten in hun land gemaakt hebben!... Stelt eens een onderzoek in naar de vervolgingen welke de socialistischen aller landen voor hunne overtuiging te lijden hebben?..

Christus? Maar heeft hij ook niet gezegd dat het gemakkelijker is voor eenen

kemel door de oog eener naald te kruipen dan voor eenen rijke om in den hemel te komen? Denkt de heer Helleputte soms met al zijn geld en goed door het oog dier naald te geraken...? Misschien wel! Voorzeker is hij gladder dan de gek van Assise?

Zelfde spreker, verder. — *De mensch heeft dorst naar een ideaal. Waar is uw ideaal? Het christelijk ideaal is sedert twee duizend jaren bepaald afgeteekend.*

Daar klapt ge uwen neus voorbij, mijnheer Helleputte... Katholieke werklieden de platte afleiding van het woord «ideaal» is *herschenschim*.

Dus, jaar in jaar uit werkt en slaapt gij om in uw ellendig bestaan te voorzien, en de belooning hierna, waarmede uwe uitzuigers u paalen, is... eene *herschenschim*! 't Is geen vrijdenker, geen socialist maar een katholieke die hét gezegd heeft! Beginnen uwe oogen nog geen beetje open te gaan...? THILO.

De werkmans is zoo gelukkig!

Werklieden van de stad en van den buiten, die in conscientie voor de katholieken gestemd hebt, alhoewel wij U zegden dat die heeren uwe armoede niet kennen, dat zij zich niet het minste bekommeren om het arme volk, weet gij wat een uwer gekozenen, de minister De Smet de Naeyer, op Donderdag 27 December 1894, in den Senaat te Brussel verteld heeft?

Luistert.

Zoo sprak hij: «Ik heb langen tijd onder 't werkvolk geleefd... Over dertig jaar, ging de werkmans met een kiel en met blokken naar zijn werk. Tegenwoordig is hij warm, en zelfs een beetje schoon gekleed... Ook zijn eten is veel verbeterd en zal nog meer verbeteren, zonder daarom alles omver te moeten smijten, gelijk het de socialistischen willen.»

Wat zegt ge daarvan, werklieden? Gij gaat warm gekleed naar uwen akker, naar uwe fabriek, en uwe kinderkens gaan natuurlijk ook met een dik wollen lijfrokje en met een warm manteltje naar de school. Het spreekt van zelfs dat gij ook 's nachts in een lekker, warm beddeken ligt.

Wat uw eten betreft, dat is veel verbeterd, de katholieke heeren zeggen het in de Kamers; het moet dan wel waar zijn.

Wat noemen die heeren goed eten? 's Morgens doorgietsel van cichorei of peeën met smouterhammen en 's noens eenen schotel pap of patatten met azijnsous?

Wij wedden dat het eten van mijnheer den minister toch nog een beetje beter is.

Wij weten het. sommige werklieden hebben iets meer dan smouterhammen en aardappelen met azijnsous. Maar dat is de minderheid. Gij allen kent er die zich gelukkig zouden achten als zij zeker waren van dat alle dagen te hebben.

En in heel Vlaanderen door is dat zoo.

En dan komt een katholieke minister in de Kamers zulke onbeschaamde taal voeren!

Hewel, katholieke werklieden,

te kruipen
n hemel te
utte soms
et oog dier
wel! Voor-
gek van

De mensch
s uw ideaal?
wee duizend

rbij, mijn-
werklieden
rd «ideaal»

en slaaft gij
e voorzien,
rmede uwe
ne herssen-
geen socia-
hét gezegd
nog geen
THILO.

elukkig!

ad en van
entie voor
ebt, alhoe-
die heeren
en, dat zij
kommeren
et gij wat
e minister
Donderdag
en Senaat

eb langen
geleefd...
de werk-
met blok-
Tegen-
en zelfs
gekleed...
verbeterd
rbeteren,
omver te
ijk het de

a, werkli-
kleed naar
fabriek, en
natuurlijk
lijfrokje en
tje naar de
an zelfs dat
een lekker,

dat is veel
ke heeren
s; het moet

eeeren goed
gietsel van
et smouter-
nen schotel
nsous?

t eten van
och nog een

mige werk-
dan smou-
ppelen met
de minder-
die zich ge-
als zij zeker
en te hebben.

katholieke
zulke onbe-

werklieden,

niet waar, gij hebt wel gedaan van naar uwen heer en naar uwen pastoor te luisteren, en voor de katholieke heeren te stemmen? Niet waar, de socialisten zijn leugenaars van u te durven wijsmaken dat de rijken U verachten en er alleen op uit zijn om U in hongersnood en ellende te verdrukken en dan nog te zeggen dat gij het goed stelt. Niet waar, dat was gelogen van de socialisten?

Wij, socialisten, zeggen dat gij slecht gekleed zijt, dat uwe verdienste te klein is om warme kleren te koopen, dat de rijken nog aan hunne honden niet zouden willen geven hetgeen gij en uwe vrouw en uwe kinderen te eten hebt.

Wij, socialisten, zeggen dat de rijken U afbeulen, uw bloed uitzuigen om hunne rijkdommen te vermeerderen.

De katholieken zeggen dat gij warm gekleed zijt en dat uwe voeding verbeterd is.

Als 't nu nog eens kiezing is, stemt maar nog voor de katholieken, uw eten zal nog verbeteren, M. De Smet de Nayer heeft het gezegd. PATRICK.

EEN PRAATJE

(ECHT)

SOCIALIST, in een herberg tredend. — Ha, dat baas, wat nieuws in de Landwacht? HERBERGIER, een lezing stakend. — 't Is de Landwacht niet, die ik lees, 't is 't verslag der Kamer. Saker, 't gaat er daar op los tegenwoordig... Maar er is iets dat ik niet begrijp...

Soc. — Mag ik weten wat het is, baas?

HERB. — Ja toch; 't is dat een socialist in de Kamer een miljoen vraagt om de door de laatste overstromingen geteisterde boeren ter hulp te komen en dat het juist in de streken is waar de socialisten het hardst geklopt werden, dat het water de meeste verwoestingen heeft aangericht...

Soc. — Wat leert ons Christus te doen voor onze vijanden, baas?

HERB. — 't Schijnt dat de socialisten beter den catechismus naleven dan de

Mengelwerk van « De Landbouwer. » 6

Schetsen van den Buiten

WARE GESCHIEDENIS ONZER DORPEN

door Thilo

Om den tijd te dooden speelt hij met de duiven, zij hij de hanengevechten voor, wedt hij op dit en op dat en brengt hij geregeld zijne bezoeken aan de schoone meisjes der streek.

Zijn zoon, die omtrent recht over het huis zijns vaders woont, leidt nagenoeg hetzelfde leven als papa.

En dat heeft slechts te willen om in veertig, vijftig huisgezinnen den welstand te doen komen, enkelijk met hunne gebouwen en machienen door eene werkersmaatschappij te laten exploiteeren. Maar zij zouden vreezen dat een ander ook iets zou hebben, immers: het zijn rijken... De zoon, zelfs, gunt zijne dorpsgenooten nog de winst niet welke achter een vierendeel koffij of eenen halven kilo zeep te verdienen is, en gaat wekelijks persoonlijk al zijne winkelwaar per koets naar eenen bazar in de naburige stad halen... Inderdaad, zonder de rijken zou het niet gaan in de wereld...

S... en C..., twee gemeenten welke wij rakelings voorbijstreken, hebben voor alle onderwijzend personeel elk een drietal nonnekens. Men kan oordeelen hoe in beide plaatsen de kinderen goed hunnen catechismus kennen eens dat zij als opgeleerd van school te huis blijven. Ook verzekerde mij mijn vriend dat beide «parochiën» aan bedevaarten, processiën en andere wijwater-

pastoors. Onze pastoor, althans, leert juist het tegendeel van kwaad met goed te vergelden, want toen hij de laatste maal op zijne ronde was om de uitgedeelde Landbouwers op te eischen, zegde hij tot mij in volle woede: als die ongeluksvogels nog in uw huis komen, werpt ze met gansch hunnen vuilen boel de straat op!

Soc. — Wat zachtmoedige lammekens, he baas!

HERB. — Maar als ge binnen kort hoort zeggen dat hier een ongeluksvogel is buitengevlogen, zal men er de bijzonderheid bij vermelden, dat hij drijf bekken had...

Soc. — 'k Zou niet te haastig zijn; baas!

HERB. — Waarover ik echter een volmaakt berouw gevoel, is dat ik niet voor de socialisten gestemd heb, die waarlijk toonen dat zij den landman genegen zijn. Maar wacht tot 'nen toekomstigen keer, als 't God belieft...

Soc. — Daar zijn er nog die alzo spreken, baas! Wat gaat ge drinken?

HET ENKELVOUDIG Algemeen Stemrecht

De beweging tegen het meervoudig stemrecht is begonnen. Janson was de eerste, die, in eene meeting onlangs te Luik gegeven, zich door den uitroep: Eén man, ééne stem! met uitbundigen geestdrift deed toejuichen.

De Landbouwer mag niet de laatste wezen om kreten aan te heffen tegen het huidige bevoorrechtend kiesstelsel, tegen eene wet die blijkbaar gemaakt is om den heerschenden klassenhaat nog aan te vuren en op die wijze de klove tusschen de standen nog te verbreden, aan welk doel de kapitalisten met handen en voeten werken, omdat het in hun kraam past.

Er dient dus aan den willekeur der machthebbers alle mogelijke oppositie gesteld en gezegd te worden dat de wil van het Belgisch volk, dat voor zijn recht ten strijde trok, geene tweede maal verkracht worde door de schandaligste berekening welke ooit een gouvernement in de verachting deed vallen.

In het toekomstig nummer van

feesten, altijd het grootste getal manschappen leveren.

Van mededinging in den jaarlijkschen prijskamp voor leerlingen is te S... noch te C... geen sprake. In eenen concours voor wetenschap zouden de scholen der beide gemeenten wel medekampen en ook wel de hoogste prijzen behalen.

In paternostermysteriën en in ordelijke zangschikking der litanieënregelen zal men de kweekelingen der nonnekenscholen niet «bot» stellen, maar verders...

Het is de geestelijkheid die twee parochiën welke de vervanging der wereldlijke mannelijke onderwijzers door geproteste bidsters wist te bekomen. En men verzekert dat al de buitenpastoors het onderwijs hunner lammeren op dien leest wenschen te schoeien, ten einde de toekomstige mannen eenen vrouwelijken, het is te zeggen eenen buigzamen aard in te kweeken.

Hopen wij evenwel dat de uitslagen der aanstaande kiezingen nog tijds al de kulprijen en verslavingsplannen der zwarten den grond zullen inslaan...

Op ons wandeltochtje wees mijn vriend mij een hofstede in betrekking derwelke hij mij het volgende verhaal deed:

Dat goed is slechts sedert weinige jaren de eigendom van den baron Ul... Ziehier onder welke omstandigheden zij in zijn bezit kwam:

De baron had op een zijner goederen eenen pachter wonen die hem geregeld betaalde en die daarom meende dat het juist niet noodig was voor zijnen propriëtaris in het zand te knielen. Wanneer de baron dan ook onder tusschen een bezoek bracht aan de hoeve van pachter K..., hinderde het mijnheer geweldig dat zijn leenslaaf schier op eenen voet van

den Landbouwer schetsen wij eenen toestand, waarin wij de onrechtvaardigheid doen uitschijnen van het hatelijk kiessysteem, dat het overwicht geeft aan dezen wien het toeval der geboorte begunstigde.

HET LOT

DER

Kleine Landbouwers

Als er eene klas van menschen is wier lot te beklagen is, dan is het de klas der kleine landbouwers.

Vooreerst zullen wij zeggen dat het echte slaven zijn voor hetgeen hun werk aangaat; de kleine landbouwer heeft noch os noch paard om zijn werk te doen, al hetgeen hij te vervoeren heeft moet hij zelf met den kruiwagen doen; zijn land moet hij zelf met de hand beploegen en eggen, waarlijk paardenwerk! En hierin wordt hij geholpen door zijne vrouw, wier plaats te huis is bij hare kleine kinderen, en ook door zijne groote kinderen, wier plaats op de school is. Het is een treurig schouwspel aan zoo een gespan te zien trekken.

Het gezin van den kleinen boer heeft dus de plaats van de paarden of ossen ingenomen, die menschen moeten paardenarbeid verrichten en zij zouden dan ook moeten goed gevoed worden. Maar is dat wel het geval?

Helaas, neen! en wij mogen zonder overdrijving zeggen dat het eten, welk door de meeste kleine boeren genuttigd wordt, al niet veel beter is als dat van sommige honden.

Het is een oud spreekwoord, dat de boer vooraf leeft, in andere woorden, dat hij eerst voor zich zelf zorgt en dan het overige verkoopt, maar dat is niet zoo. Vooreerst zullen wij zeggen, dat de kleine boer, die met zijn huis vol kinderen zit, niets te verkoopen heeft, maar dat integendeel in de meeste gevallen zijnen oogst niet toereikend genoeg is om zijn talrijk gezin te voeden.

Hij kweekt wel een varken of twee, maar hij zal zich wel wachten deze dieren voor eigen gebruik te slachten; neen, hij moet die verkoopen om zijne pachten te kunnen betalen.

Op dezelfde manier moet hij te werk gaan met de kiekens en de konijnen die

gelijkheid met zijnen souverain omging. Een edelman van 't rechte bedde wil dat men voor hem kruit en pachter K... had weinig aanleg om dit ooit te doen. Kruipen zou hij evenwel kost wat kost, hij was maar een slaaf en de baron moest het op geen geld zien...

Op zekerén dag verschijnt de despoot op de hoeve van zijnen hardhoofdigsten pachter en maakt dezen zoovele ongegronde opmerkingen dat de man het niet meer doorgezwoegen krijgt en den edelen eigenaar eenige woorden naar den kop slingerd waarin nog al een klinkend gebruik gemaakt werd van de korte en van de lange klank o.

't Was alles wat de baron verlangde; K... was «zot» geweest tegen hem en daarbij, hij was een vloeker... voldoende redenen om den stijfkop eens te leeren dansen...

K... kreeg den deurwaarder en van dien dag af beklom baron Ul... dagelijks eenige malen de torens van zijn kasteel om van verre den trotschen K... te zien opdagen die hem om vergiffenis en genade kwam smeeken. Maar wie niet afkwam was K... De pachttermijn liep ten einde en K... die als een goede landbouwer befaamd stond en aanbod op aanbod had gekregen, keerde de hoeve van baron Ul... den rug toe.

Toen hij zich zoowat drie jaren op zijne nieuwe hofstede bevond, vernam hij opeens dat zijn «gebruik» van eigenaar was veranderd. Gij raadt in wiens handen het was overgegaan. Baron Ul... had het gekocht en er ruim het dubbele der waarde voor gegeven; gij raadt ook met welk inzicht...

Eens laat de baron zijnen weer aangekochten pachter bij zich ontbieden. Baas K..., zegde hij hem, ik kan het niet gewend worden zonder u en ik heb mijne groote opofferingen getroost om u weer onder mijne

hij houdt, boter mag hij in het geheel niet gebruiken en moet zich vergenoegen met vet of plattekaas op zijn brood.

Wij hebben eerst gezegd dat de kleine boer een oprechte slaaf is voor hetgeen zijn dagelijch werk aangaat en dat zijne vrouw en kinderen er niet bij gespaard worden. Dat is zoo, maar is de man een slaaf, de vrouw is nog eene veel grootere slaafin.

Verbeeldt U eens, lezer, als de vrouw het landwerk heeft helpen verrichten, dan moet zij daarna het huis en stalwerk nog doen, en wij kennen er velen die 5 of 6 kleine kinderen hebben en die nog niet genoeg op hunne boerderij kunnen verdienen om knecht of meid te houden; en die menschen moeten dag en nacht werken op wat slechten kost: des morgens gebruikt hij een drank die hij koffie noemt, maar het is eigenlijk niets anders dan wat doorspoeling van suikerij; 's middags eet hij patatten met ajuin- of melksaus en 's avonds botermelknap.

Ziedaar, lezers, de fijne brokken die deze nuttige werkers op te peuzelen hebben. In slaping en kleederdracht laat de positie van den kleinen boer evenveel te wenschen, want het gebeurt niet zelden dat, in geval van ziekte of kinderbed, de openbare liefdadigheid moet ingeroepen worden. En zulks zou meer gebeuren, maar wij moeten het tot zijnen lof zeggen dat de boerenstand heel eergierig is en dat de boer in de meeste gevallen nog liever van ellende en ontbering zou omkomen dan de hand naar een aalmoes uit te steken.

Is de kleine boer van alle stoffelijk welzijn beroofd, van de geestelijke goederen is hij niet minder ontferd, en ons hart doet er dikwijls van zeer, als wij kleine jongens van 10, 12 of 14 jaar naast vader op het land zien werken of in den kruiwagen rijden, die kinderen zijn dikwijls gekrevelde eer zij 20 jaar oud zijn. Zij zijn lichamelijk en geestelijk kreupel en waar hebben zij naar school geweest? Nergens. Maar dat is voor die slaven ook niet noodig: een hond gaat immers ook niet naar school en om zich te laten bedriegen en misleiden, heeft men ook geene geleerdheid noodig.

Als de kinderen van den kleinen boer zoo armtierig moeten opgevoed worden, zal het ook niemand verwonderen dat, wanneer zij later volwassen menschen geworden zijn en tot den huwelijken staat

pachters te tellen. Het is te hopen dat wij zullen kunnen overeenkomen als vroeger.

— Heer baron, antwoordde de heer, ik verlang niets zoozeer als dat, maar ik meen te mogen eischen dat gij ook «mensch» zijt...

't Was genoeg gezegd...; die man was nog niet besloten te plooiën: men zou hem «breken»!

K... kreeg opnieuw den deurwaarder maar ging nog om geene genade smeeken.

De hoeve welke wij daar zooveen voorbij reden viel juist zonder bewoner met het jaar dat K... voor de tweede maal moest verhuizen. De boer die er van ging was een uitgeschiede dronkaard onder wiens beheer de boerderij gansch verwaarloosd en vervuild was geraakt.

Niettegenstaande deze ongunstige omstandigheden was pachter K... verheugd toen de eigenaar hem dezelve kwam aanbieden, want behalve dat deze laatste een erkende vijand van den baron Ul... was, stelde hij K... een jaar vrij van pacht en vergunde hij hem eene menigte andere voordeelen.

Zes jaren lang bebouwde K... in gerustheid zijne hoeve. Hij spaarde kosten noch moeite om overal de sporen van verval en veronachtzaming te doen verdwijnen.

De haat en de vervolgingszucht van den baron Ul... kon hem niet meer bereiken: eindelijk zou hij eenige vruchten van zijnen arbeid plukken...

Stillekens, pachter K...! niet te rekenen zonder den man die gezworen heeft u te zullen vervolgen tot gij noch schotel noch lepel meer hebt.

(Wordt voortgezet).

zouden willen komen, zij van hunne ouders geen al te groot bruidsgeschenk kunnen medekrijgen; ja er zijn er veel die 30, 35 jaar oud zijn en nog niet durven huwen omdat zij van huis niet genoeg kunnen krijgen om eene kleine boerderij te beginnen en wat is hiervan het gevolg?

Wij hebben het reeds menigvuldige keeren gezien dat Moeder-Natuur sterker is dan onze wil. Twee jonge lieiden zouden zich gaarne vereenigen om samen te leven en omdat zij elkander oprecht beminnen; de stoffelijke middelen ontbreken en men weet het overige.

Ja! ja! wij durven het rechtuit zeggen, dat de bekrompen en erbarmelijke toestand waarin de kleine landbouwer zich bevindt, de oorzaak is dat er zooveel onwettige kinderen geboren worden en wij hooren de katholieke gazetten altijd brieschen en schreeuwen, dat de socialistischen het familieleven willen vernietigen. Maar zij moeten dit niet meer doen, de schoone samenleving waarvan zij altijd razen heeft daarvoor gezorgd, en zij alleen is de schuld daarvan, omdat zij den boer niet genoeg laat verdienen om zijne kinderen eene treffelijke broodwinning te bezorgen.

Doch laat ons daar niet te ver in doordringen, want de boer is zelf grootelijks de schuld van zijn ellendig bestaan, en waarom?

Omdat hij niet vereenigd is!

Wat gebeurt er als de boer gaat klagen bij den grondeigenaar omdat de pachten te hoog staan? Als het een goed man is, zal hij misschien 5 of 10 franks afslag geven per dagwand, maar bij de meesten zal hij voor antwoord krijgen: wilt gij het land aan den ouden prijs niet meer, laat het dan maar liggen, er zullen anderen genoeg zijn die het willen bezaaien, en dan mag de oude arme boer nog van geluk spreken als hij het land mag houden, want, moest hij het opzeggen, er zouden geen vijf dagen verlopen zijn of het huis van den eigenaar zou bestormd worden met nieuwe pachters die het land zouden willen huren.

Men moet maar een greintje verstand hebben om te begrijpen dat het op zulke manier niet is dat men de pachten moet doen dalen, want de grondeigenaars hebben niets in het oog als hun eigen belang en zoo lang de kleine landbouwer zich niet vereenigt, zal hij aan de schrapzucht der grondeigenaars blootgesteld zijn.

Ja, landbouwers, in de vereeniging alléén is uwe redding gelegen. Bestond er op elke gemeente eene maatschappij van onderlinge vereeniging op 't gebied der pachten, de boeren zouden het land bezaaien aan eenen matigen prijs en het geld, dat nu in de brandkast der groote grondeigenaars ligt te beschimmelen, zoudt gij dan kunnen gebruiken om uw ongelukkig lot en dat van vrouw en kinderen te verbeteren.

Landbouwers, wij komen tot U om vrede en eensgezindheid onder U te doen heerschen. Van over lange jaren hebt gij elkander benijd, bestreden; gij hebt elkaar onderkropen, elkanders land onderhuurd; gij hebt de huizen der rijke grondbezitters bestormd, om de eersten te zijn om een stukje land te mogen bezaaien, en zegt ons nu eens rechtzinnig, hoe verre zijt gij er mede gekomen?

Gij hebt de eigenaars gedurig verrijkt, terwijl gij al werkend en zwoegend van jaar tot jaar armer en armer werd.

De grondeigenaars hebben van uwen twist gebruik gemaakt om uwe pachten gedurig te verhoogen in weerwil van de slechte boerenjaren die gij al zoo lang te doorworstelen gehad hebt.

Wij zeggen U daarom nogmaals: landbouwers, vereenigt U, weest eensgezind, eendracht maakt macht!

De rijken vereenigen zich wel, waarom zouden wij het niet doen, zij geven ons het voorbeeld door hunne kapitalen bijeen te werpen en maatschappijen te stichten; de boeren hebben wel geen geld, maar hunne handen zijn kapitalen.

Minister De Bruyn heeft op zijne kies-meetingen gezegd, dat de handen van den werkmán een kapitaal vertegenwoordigen. Welnu, laat ons die kapitalen vereenigen en wij zullen sterk genoeg zijn om al de rijke grondbezitters te verpletteren!

Een kleine landbouwer.

Het militaire gevolg van den Graaf van Vlaanderen

Onze lezers weten welken indruk de bespreking over de 200,000 franks, welke jaarlijks aan den graaf van Vlaanderen geschonken worden, op het land heeft gemaakt.

De natie heeft ongelukkig nog andere kosten te dragen. De monarchale regeeringen hebben dit bijzonders dat niet alleen de Staatshoofden op den arbeid der volkeren teren, maar rond hen zich ook eene massa parasieten komen scharen. Zoo heeft de graaf van Vlaanderen even als een Staatshoofd, een militair huis, dat veel geld kost, zooals men uit het volgende zien kan.

Ziehier de samenstelling van het militaire huis van den graaf van Vlaanderen: M. Burnell, gepensionneerd generaal-majoor, 6 200 fr., daarbij zijn pensioen.

Volgens reglement heeft hij recht op 4 paarden; voor ieder heeft hij eene vergoeding voor voedsel van fr. 1.50 daags, samen 2,190 fr. hooi en haver.

M. du Roy de Blicquy, generaal-majoor, 12,700 fr. Heeft als generaal recht op 3 paarden, elk aan fr. 1.50 per dag, is totaal 1,642.50 fr.; 4 andere paarden als aide de camp is fr. 2,190. Vergoeding voor bureelkosten fr. 800.

M. Donny, kolonel der artillerie, 9,500 franks, 2 paarden aan fr. 1.50, samen 1,095 franks; 4 paarden als aide-de-camp 2,190 fr.

M. de graaf d'Oultremont, luitenant-kolonel der ruitery, 7,100 franks, met 2 paarden is 1,095 fr.; 4 paarden als aide de camp, 2,190 fr.

M. Burnell, majoor der ruitery, 6,300 franks; 2 paarden 1,095 fr.; 4 paarden als aide de camp, 2,190 fr.

M. Jungbluth, majoor van den staf, 6,300 fr. 2 paarden 1,095 fr., 4 paarden als aide de camp, 2,190 fr.

M. Terlinden, kapitein van den staf, 5,100 fr. 2 paarden 1,095 fr.; 3 paarden als aide-de-camp of 1,642.50.

M. de graaf de Henricourt de Grunne, kapitein der artillerie, 5,100 fr., 2 paarden 1,095 fr.; 3 paarden als aide de camp. 1,642.50 fr.

M. De Moor, tweede kapitein der ruitery, 4,000 fr., 2 paarden 1,095 fr.

M. d'Oyode Marehouette, luitenant der ruitery, 3,450 fr., 2 paarden 1,095 fr.

Gaan die arme duivels naar het kamp, zij kosten ons bovendien per dag nog fr. 66.40 voor verblijfskosten en veldlevensmiddelen.

Laat ons samentellen. De officieren van het Huis van den graaf van Vlaanderen ontvangen:

Appointementen (loon), fr. 65,750.—

Voeding der bestaande paarden, » 10,402.50

Voeding der paarden op papier » 16,425.—

(Paarden op papier is eene uitdrukking in het leger gebruygd voor paarden welke niet bestaan, maar waarvoor toch betaald wordt.

De mijnheeren welke den mond vol hebben van honneur (eer) en probité (eerlijkheid) schamen zich niet hun handteeken te zetten dat zij deze paarden in vleesch en been in bezit hebben.)

Bureelkosten, » 800.—

Totaal fr. 93,377.50

Deze som, te voegen bij de 200,00 fr. welke de graaf zelve trekt en het genieten van paleizen en domeinen, maken een rond sommetje uit, waarvoor de werkende klas mag zweeten.

Allez, jongens, allen gelijk: VIVE LA ROOI!

Ende de socialistischen zijn daar allemaal tegen; wat breekspelers toch!

Het nieujaar aan het Hof

Alles goed en wel ingezien, doet het ons plezier dat de socialistische afgevaardigden niet meegegaan zijn om den koning een nieujaar te wenschen.

Wij hebben, ofschoon wij het zelf zeggen, een goed hart, dragen niemand persoonlijk eenigen haat toe, en zien dan ook altijd met genoegen als iemand, wie door de een of andere onaangenaamheid wat verdriet heeft gehad — een beetje opgeleurd wordt.

Men weet wat vieze grap onhandige vrienden aan het koningschap hadden gespeeld; en men kan gemakkelijk begrijpen wat hartzeer dit hunne majesteiten heeft veroorzaakt.

Niets natuurlijker dan dat die onbehendige vrienden zoo spoedig mogelijk hun misslag trachten te herstellen.

De gebruikelijke nieujaarwensch heeft daarvoor een schoone gelegenheid aangeboden.

In de aanspraak die de president van den Senaat hield, heeft het socialisme er van langs gehad.

De koning integendeel werd geprezen en bewierookt als onzen weldoener, die voor België den Congo Staat geschapen heeft, en 30 miljoen menschen tot de beschaving (?) gebracht heeft.

Dit is voorzeker een goede balsem op de wonde der republikeinsche manifestatie, die minister De Burlet heeft uitgelokt.

Wij willen hopen dat sire dit alles voor klinkende munt heeft aangenomen, en deze nieujaarwenschen rechtzinnig waren, want anders zou onze tevredenheid over de afwezigheid der socialistischen geen grond hebben.

Immers, hadden de socialistischen er bij geweest, de president had over het socialisme moeten zwijgen, deels omdat het onbeleefd ware contrafers, met wie men samen nieujaar gaat wenschen te beleedigen, en omdat in dit geval eene nieuwe protestatie niet zou hebben kunnen uitblijven.

In beide gevallen ware het troostrijke doel niet bereikt geworden.

Gelukkige president, het jaar is voor hem goed begonnen, zoo ongehinderd zijn hartje mogen ophalen, zonder dat hij moest vreezen door de socialistischen tegen gesproken te worden.

Beurtelings traden dan al de verschillende korpsen op, der kostelijke vogels, die wij het geluk hebben van pluimen te mogen voorzien.

En elken voorzitter bracht op zijne beurt een nieujaarwensch uit, die allen om te belangrijk en niet geheel van scherpzinnigheid waren ontbloot.

Ziehier liever:

De voorzitter van de rekenkamer wenschte zich geluk met de uitslagen der antwerpsche tentoonstelling, waaraan de congoleezen hadden deelgenomen.

De voorzitter van het hof van appel bestatigt dat de magistratuur niet onverschillig blijft aan de algemeene beweging der nieuwere gedachten (hetgeen merkbaar is als er eenige aanhangers der nieuwe gedachten in haar handen vallen. Red.)

Hij drukt de hoop uit, dat dank zij de wijsheid des konings, die hervormingen zullen aangenomen worden die een praktisch karakter hebben.

En zoo gaat het voort: nog vijftien voorzitters, gouverneurs van banken en provincien, tot de deken van St-Gudule, een protestantsche dominee en een joodsche rabbijn toe, wenschen een nieujaar met een geheele redevoering; waarin de lof aan hun korps en die aan de monarchie niet gespaard werden.

Rechtuit gezegd, op zulke dagen zouden wij Leopold zijn postje niet willen overnemen.

Wij zouden den lust niet kunnen weerstaan onzen voet op te lichten om al die vleiers en voetliikkers op hun achterste te geven.

Volksapotheken VOORUIT

Medicamenten van eerste hoedanigheid en de goedkoopste der stad; bijzonder magazijn van Erenkbanden, Verbandstoffen en artikelen in Caoutchouc aan de laagste prijzen mogelijk.

10 t. h. afslag op al de Specialiteiten

GARENPLAATS

NOORD- EN ST-LIEVENSTRATEN
ST-PIETERSVROUWSTRAAT

Wij bevelen in het bijzonder aan al onze lezers: het Teerwater, bereid met allerbesten Noorweegschen teer en door de kundigste doktors aangeprezen tegen Hoest, Keelpijn en alle Longziekten, fr. 0.60 de flesch.

De Pillen van Vooruit tegen de Borstkwalen, zonder weerga, tegen alle borstontstekingen, zij verlichten onmiddellijk en genezen op korten tijd de hevigste bronchieten. Borstijders beproef ze. Fr. 0.50 de doos.

Borstsiroop, onfeilbaar middel tegen den Kinkhoest en alle Borstkwalen der kinderen. Moeders, die vruchteloos alle middelen tegen den hoest uwer lieve kleinen gebruikt hebt, beproef de borstsiroop der apotheken Vooruit en gij zult u in eene onmiddellijke verlichting en spoedige genezing mogen verheugen.

De allerkleefste en best bereide Vaniersiroop der apotheken Vooruit, zeer voedzaam en tevens aangenaam geneesmiddel voor kinderen, om het bloed te zuiveren, de beenderen te verkleefen en gezondheid en krachten weer te geven. Fr. 1.50 de flesch.

Alle soorten van Staalpillen aan 1 frank de 100; Zenuwpillen, alsook een onfeilbaar middel tegen den Lintworm aan fr. 2.50. Uitslag gewaarborgd.

De uitmuntende Quinquawijn van Vooruit met oude Malaga en beste Quinquina bereid, zeer geschikt om zwakke lichaamsgeesten te versterken en volkomen te genezen, aan menschen wier maag niet genoegzaam werkt, geeft hij een kloeken eetlust en eene spoedige vertering, fr. 2.00 de flesch.

Staalwater; het bevat de beste elementen om het bloed te verrijken, is uitmuntend tegen het bloedfluiten, en voorkomt de huidziekten zooals brand, uitslag van het bloed, enz., fr. 0.50 de flesch.

Teerpillen aan fr. 0.15 de honderd.

Zwitsersche Celodion voor de genezing zonder pijn van eksterogen, weeren en wonden aan fr. 0.50 de flesch.

Aanbevolen Schriften

Het Licht der Nieuwe Wereld	0 60
Christendom en Socialisme	0 00
Novellen voor 't Volk	0 70
Jozua Davids	0 70
Onderaardsch Rusland	0 75
Opstellen van Gehard, 1 ^e deel	0 53
2 ^e „	0 50
Volledige Opstellen van Gehard	0 85
De zwarte Non	1 25
Troon en Kerker	1 25
Het Leven hiernaals	1 50

Gent, druk-uitg. Em. Claeys, Metserstraat, 20.

Nieuwe Magazijnen van VOORUIT VRIJDAGMARKT

DE GROOTSTEN DER STAD

WERKLIEDEN EN BURGERS,

VOORUIT verkoopt het goedkoopste en bezit de rijkste keus der stad. Onze leveraars verkoopen ons aan veel lagere prijzen dan vroeger en wij laten de cliënteel daarvan genieten.

Komt zien naar VOORUIT, Vrijdagmarkt

meer dan 1000 chales, en meer dan 2000 kapelinen en foulards in alle prijzen en grootte. — Gansche rekken vol lijfrokken en onderbroeken in katoen, wol en normaal. — Grauw katoen, zwaar en zuiver 12/4 aan 70 centiemen.

MANSKLEEDEREN

PALETOTS, schoon en sterk van af	fr. 17.50	WINTERGILET	3.25
WINTERBROEKEN, van af	3.25	WINTERVESTONS	9.50

CAPUCHONS, de goedkoopste en besten der stad van af 3 frank

VROUWENKLEEDEREN

VROUWENPALETOTS in zuivere wol, peluche en vloer, van af fr. 11.75 tot 70.00	KINDERMANTELS, van af fr. 6.00
	KINDERKLEEDJES, 3.50

Rijke keus van VROUWENSTOFFEN voor den winter.

PASSEMENTERIES, MERCERIES, VELLER, MOFFELS en PARAPLUIES goedkoper dan gelijk waar

De leden hebben een deel in de winsten der maatschappij. — Men wordt lid zonder onkosten

IN "VOORUIT" KANIELKEEN KOOPEN